

23.1.2018 Večer

Stran/Termin: 16

Naslov: Kako gledati radijsko igro

Naklada: 25.010,00

Avtor: Barbara Gavez Volčjak

Površina/Trajanje: 498,61

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: POROČILO

Gesla: LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR, BARBARA JAMŠEK, MOJCA BERNJAK,

Lutkovna kritika

Kako gledati radijsko igro

V predstavi prevladuje zvočna kulisa, izvedena v živo, kar je na odru sicer redko videti

Barbara Gavez Volčjak

Tin Grabnar in Nina Šorak po motivih Hansa Christiana Andersena: Snežna kraljica. Režiser Tin Grabnar, avtorica likovne podobe Darka Erdelji, dramaturginja Nina Šorak, kostumografinja Mojca Bernjak, avtor glasbe Peter Kus, lektorica Metka Damjan, avtor svetlobne podobe David Orešič, oblikovalka zvočnih efektov Mateja Starič, oblikovalec zvoka Andi Gal, mojster luči Enver Ibrahimagić, lutkovna tehnologija

in izdelava lutk Aleksander Andžević, izdelava scenskih elementov Branko Caserman. Igrata Barbara Jamšek in Miha Bezeljak. Premiera 16. januarja 2018.

Je že tako, da gledalci v lutkovnem gledališču pričakujemo, da bomo v prvi vrsti kaj videli, zvok je nekaka samoumevna spremljava vizualne podobe. Ustvarjalci tokratne predstave so ustaljeno zaporedje nekoliko postavili na glavo in v

središče pozornosti postavili zvok v vseh podobah in odtenkih: glas, ton, zven, šum in še celo plejado izrazov bi znali naštetiti tisti, ki se z zvokom ukvarjajo profesionalno.

Vidna podoba je skrajno minimalistična, v nekaterih segmentih celo povsem odsotna in predstava dejansko najbolj spominja na radijsko igro. Kdor ne zmore

prebroditi primanjkljaja vizualne komponente, bo celoto doživljal kot pomanjkljivo, neizdelano, polovično opravljeno nalogo. Pomislil bo celo, da je LGM tako v stiski s kadrom, da si ne more privoščiti v zasedbi še dveh igralcev, ki bi nosila začeto vizualno podobo uprizoritve, s katero bi celota zaživela kot resnično monumentalna predstava. Takemu Gledalcu (velika začetnica je namenoma) bo nekaj manjkalo. Navsezadnje je tudi Andersenova vsebina zreducirana na tiste motive, ki so omogočili udejanjenje režiserjeve zamisli.

Toda predstava nagovarja drugačno vrsto Sprejemnika. Takega z odprto

glavo in brez predsodkov, kakšna mora biti lutkovna predstava. Takega, ki neobremenjeno sede v avditorij in se pusti presenetiti vedno novim in zaradi napredka tehnologije skoraj že neomejenim možnostim odrske čarobnosti. Tak gledalec bi skoraj moral predstavo obiskati dvakrat. Prvič ima možnost v živo videti, s kakšnimi sredstvi in načini je mogoče posnemati zvoke, ki nas vsakodnevno obdajajo: topot nog po stanovanju ali tlaku, pretakanje vode v koritu, frfotanje ptičjih kril, vožnjo vlaka, celo hojo po svežem snegu in „zvok“ Ledenega kraljestva. Ustvarjalci (najbrž jih je kar več zaslužnih za zvočne učinke, ne le igralca, ki jih izvajata) so uporabili hvale vredno zbirko elementov, ki oddajajo najrazličnejše zvoke, in jih z uporabo elektronike zlili v presenetljivo zvočno kuliso. Prav zato bi bil dobrodošel še drugi ogled, z zaprtimi očmi, kot

poslušamo radijske igre. Tudi podoba obeh (v bistvu edinih) ročnih lutk, Gerde in Kaya, protagonistov pripovedi, bi pod vplivom prevladujoče zvočne podobe nekoliko izgubila ostrino in okornost.

A večina publike si bo predstavo ogledala enkrat, tako da jo je treba kot celoto doživeti že v prvo. Morda pri tem ne bo ostala v spominu pedagoška razsežnost, kako se Gerda na poti do Snežne kraljice spopade s svojimi strahovi in postane pogumnejša (pustimo ob strani, da so ji strahove vcepili starši, ki otrokoma ničesar ne dovolijo, ta element se zdi iritirajoče anahronističen). Bolj poučna plat uprizoritve je eksperimentiranje z zvočili, ki ga redkeje doživimo tako eksplicitno. Nekaj potrebne čarobnosti dodajo svetlobni učinki, sicer bi od Snežne kraljice res ostalo le še ime.

Ustvarjalci tokratne predstave so ustaljeno zaporedje nekoliko postavili na glavo in v središče pozornosti postavili zvok v vseh podobah in odtenkih.

Foto: Boštjan LAH/LGM

